Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (έκτο τμήμα)

της 22ας Νοεμβρίου 2017*

«Αίτηση αναιρέσεως – Περιβάλλον – Κανονισμός (ΕΚ) 1272/2008 – Ταξινόμηση, επισήμανση και συσκευασία ορισμένων ουσιών και μειγμάτων – Κανονισμός (ΕΕ) 944/2013 – Ταξινόμηση της πίσσας από λιθανθρακόπισσα υψηλής θερμοκρασίας – Κατηγορίες οξείας τοξικότητας για το υδάτινο περιβάλλον (H400) και χρόνιας τοξικότητας για το υδάτινο περιβάλλον (H410) – Υποχρέωση επιμέλειας – Πρόδηλη πλάνη εκτιμήσεως»

Στην υπόθεση C-691/15 P,

με αντικείμενο αίτηση αναιρέσεως δυνάμει του άρθρου 56 του Οργανισμού του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που ασκήθηκε στις 17 Δεκεμβρίου 2015,

Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εκπροσωπούμενη από την K. Talabér-Ritz και τον P.-J. Loewenthal,

αναιρεσείουσα,

υποστηριζόμενη από:

το **Βασίλειο της Δανίας**, εκπροσωπούμενο από τους C. Thorning και N. Lyshøj,

την **Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας**, εκπροσωπούμενη από τους T. Henze, J. Möller και R. Kanitz,

το **Βασίλειο των Κάτω Χωρών**, εκπροσωπούμενο από τις M. Bulterman και C. S. Schillemans καθώς και από τον J. Langer,

παρεμβαίνοντες στη διαδικασία αναιρέσεως,

όπου οι λοιποί διάδικοι είναι:

η **Bilbaína de Alquitranes SA**, με έδρα το Luchana-Baracaldo (Ισπανία),

η **Deza a.s.**, με έδρα το Valašské Meziříčí (Τσεχική Δημοκρατία),

η **Industrial Química del Nalón SA**, με έδρα το Oviedo (Ισπανία),

η **Koppers Denmark A/S**, με έδρα το Nyborg (Δανία),

η **Koppers UK Ltd**, με έδρα το Scunthorpe (Ηνωμένο Βασίλειο),

η **Koppers Netherlands BV**, με έδρα το Uithoorn (Κάτω Χώρες),

* Γλώσσα διαδικασίας: η αγγλική.

η **Rütgers basic aromatics GmbH**, με έδρα το Castrop-Rauxel (Γερμανία),

η **Rütgers Belgium NV**, με έδρα το Zelzate (Βέλγιο),

η **Rütgers Poland sp. z o.o.**, με έδρα το Kędzierzyn-Koźle (Πολωνία),

η **Bawtry Carbon International Ltd**, με έδρα το Doncaster (Ηνωμένο Βασίλειο),

η **Grupo Ferroatlántica SA**, με έδρα τη Μαδρίτη (Ισπανία),

η **SGL Carbon GmbH**, με έδρα το Meitingen (Γερμανία),

η **SGL Carbon GmbH**, με έδρα το Bad Goisern am Hallstättersee (Αυστρία),

η **SGL Carbon**, με έδρα το Passy (Γαλλία),

η **SGL Carbon SA**, με έδρα τη La Coruña (Ισπανία),

η **SGL Carbon Polska S.A.**, με έδρα το Racibórz (Πολωνία),

η **ThyssenKrupp Steel Europe AG**, με έδρα το Duisbourg (Γερμανία),

η **Tokai erftcarbon GmbH**, με έδρα το Grevenbroich (Γερμανία),

εκπροσωπούμενες από τους K. Van Maldegem, C. Mereu και M. Grunchard, avocats, καθώς και από τον P. Sellar, advocate,

προσφεύγουσες πρωτοδίκως,

ο **Ευρωπαϊκός Οργανισμός Χημικών Προϊόντων (ECHA)**, εκπροσωπούμενος από τους N. Herbatschek και W. Broere καθώς και από την M. Heikkilä,

η **GrafTech Iberica SL**, με έδρα την Παμπλόνα (Ισπανία), εκπροσωπούμενη από τους C. Mereu, K. Van Maldegem και M. Grunchard, avocats, καθώς και από τον P. Sellar, advocate,

παρεμβαίνοντες πρωτοδίκως,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (έκτο τμήμα),

συγκείμενο από τους C. G. Fernlund (εισηγητή), πρόεδρο τμήματος, A. Arabadjiev και E. Regan, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: M. Bobek

γραμματέας: I. Illéssy, διοικητικός υπάλληλος,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζητήσεως της 15ης Ιουνίου 2017,

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 7ης Σεπτεμβρίου 2017,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

1 Με την αίτηση αναιρέσεως, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ζητεί την αναίρεση της αποφάσεως του Γενικού Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης της 7ης Οκτωβρίου 2015, Bilbaína de Alquitranes κ.λπ. κατά Επιτροπής (Τ-689/13, μη δημοσιευθείσα, στο εξής: αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, EU:T:2015:767), με την οποία το Γενικό Δικαστήριο ακύρωσε τον κανονισμό (ΕΕ) 944/2013 της Επιτροπής, της 2ας Οκτωβρίου 2013, σχετικά με την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1272/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την ταξινόμηση, την επισήμανση και τη συσκευασία των ουσιών και των μειγμάτων, με σκοπό την προσαρμογή του στην τεχνική και επιστημονική πρόοδο (ΕΕ 2013, L 261, σ. 5, στο εξής: επίδικος κανονισμός), στο μέτρο που ταξινομεί την πίσσα από λιθανθρακόπισσα υψηλής θερμοκρασίας (αριθ. Ε.Κ. 266-028-2, στο εξής: CTPHT) ως ουσία οξείας τοξικότητας για το υδάτινο περιβάλλον της κατηγορίας 1 (H400) και χρόνιας τοξικότητας για το υδάτινο περιβάλλον της κατηγορίας 1 (H410).

Το νομικό πλαίσιο

2 Ο κανονισμός (ΕΚ) 1272/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 2008, για την ταξινόμηση, την επισήμανση και τη συσκευασία των ουσιών και των μειγμάτων, την τροποποίηση και την κατάργηση των οδηγιών 67/548/ΕΟΚ και 1999/45/ΕΚ και την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1907/2006 (ΕΕ 2008, L 353, σ. 1), όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) 286/2011 της Επιτροπής, της 10ης Μαρτίου 2011 (ΕΕ 2011, L 83, σ. 1) (στο εξής: κανονισμός 1272/2008), αναφέρει, στις αιτιολογικές σκέψεις 4 έως 8, τα εξής:

«(4) Το εμπόριο ουσιών και μειγμάτων δεν είναι ζήτημα μόνον εσωτερικής αλλά και παγκόσμιας αγοράς. Οι επιχειρήσεις αναμένεται συνεπώς να επωφεληθούν από την παγκόσμια εναρμόνιση των κανόνων για την ταξινόμηση και την επισήμανση και από τη συνοχή μεταξύ, αφενός των κανόνων ταξινόμησης και επισήμανσης για την προμήθεια και χρήση, και αφετέρου των κανόνων περί μεταφοράς.

(5) Με στόχο τη διευκόλυνση του παγκόσμιου εμπορίου και την προστασία της ανθρώπινης υγείας και του περιβάλλοντος, τα εναρμονισμένα κριτήρια για την ταξινόμηση και την επισήμανση έχουν αναπτυχθεί προσεκτικά κατά τη διάρκεια περιόδου 12 ετών στο πλαίσιο του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών (ΟΗΕ), με αποτέλεσμα το Παγκόσμια Εναρμονισμένο Σύστημα Ταξινόμησης και Επισήμανσης των Χημικών Ουσιών (Globally Harmonised System of Classification and Labelling of Chemicals), στο εξής “το GHS”.

(6) Ο παρών κανονισμός τηρεί τις διάφορες διακηρύξεις στις οποίες η Κοινότητα επιβεβαίωσε την πρόθεσή της να συμβάλει στην παγκόσμια εναρμόνιση των κριτηρίων για την ταξινόμηση και την επισήμανση, όχι μόνο σε επίπεδο ΟΗΕ αλλά επίσης και μέσω της ενσωμάτωσης των διεθνώς αποδεκτών κριτηρίων GHS στο κοινοτικό δίκαιο.

(7) Τα οφέλη για τις επιχειρήσεις θα αυξηθούν, καθώς περισσότερες χώρες στον κόσμο εισάγουν τα κριτήρια GHS στη νομοθεσία τους. Η Κοινότητα θα πρέπει να βρίσκεται στην πρωτοπορία της διαδικασίας αυτής για την ενθάρρυνση των άλλων χωρών να ακολουθήσουν, με σκοπό να δοθεί ανταγωνιστικό πλεονέκτημα στην κοινοτική βιομηχανία.

(8) Συνεπώς, είναι αναγκαίο να εναρμονιστούν ενδοκοινοτικά οι διατάξεις και τα κριτήρια για την ταξινόμηση και επισήμανση των ουσιών, των μειγμάτων και ορισμένων συγκεκριμένων αντικειμένων, συνεκτιμώντας τα κριτήρια ταξινόμησης και τους κανόνες επισήμανσης του GHS, αλλά και αξιοποιώντας την τεσσαρακονταετή πείρα εφαρμογής της ισχύουσας κοινοτικής χημικής νομοθεσίας και διατηρώντας το επίπεδο προστασίας που επετεύχθη μέσω του συστήματος

εναρμόνισης της ταξινόμησης και της επισήμανσης, μέσω των κοινοτικών τάξεων κινδύνου που δεν αποτελούν ακόμη τμήμα του GHS, καθώς επίσης μέσω των ισχυόντων κανόνων για την επισήμανση και τη συσκευασία.»

3 Το παράρτημα Ι του κανονισμού 1272/2008, όπου παρατίθενται, μεταξύ άλλων, τα κριτήρια ταξινομήσεως στις κατηγορίες κινδύνου και οι διαφοροποιήσεις τους, αποτελείται από πέντε μέρη. Στο μέρος 4 του παραρτήματος αυτού, το σημείο 4.1.3, που φέρει τον τίτλο «Κριτήρια ταξινόμησης μειγμάτων», έχει ως εξής:

«4.1.3.1. Το σύστημα ταξινόμησης για τα μείγματα καλύπτει όλες τις κατηγορίες ταξινόμησης που χρησιμοποιούνται για τις ουσίες, δηλαδή την κατηγορία 1 οξέος κινδύνου και τις κατηγορίες 1 έως 4 χρόνιου κινδύνου. Για να χρησιμοποιούνται όλα τα διαθέσιμα στοιχεία για τους σκοπούς της ταξινόμησης των κινδύνων που παρουσιάζουν τα μείγματα για το υδάτινο περιβάλλον, η ακόλουθη υπόθεση εφαρμόζεται όπου κρίνεται σκόπιμο:

Τα “σχετικά συστατικά στοιχεία” ενός μείγματος είναι αυτά που ταξινομούνται στην “κατηγορία 1 οξέος κινδύνου” ή στην “κατηγορία 1 χρόνιου κινδύνου” και είναι παρόντα σε συγκέντρωση 0,1 % (w/w) ή υψηλότερη, και αυτά που ταξινομούνται στην “κατηγορία 2 χρόνιου κινδύνου”, στην “κατηγορία 3 χρόνιου κινδύνου” ή στην “κατηγορία 4 χρόνιου κινδύνου” και είναι παρόντα σε συγκέντρωση 1 % (w/w) ή υψηλότερη, εκτός εάν γίνεται η παραδοχή [όπως στην περίπτωση των συστατικών υψηλής τοξικότητας (βλέπε 4.1.3.5.5.5)] ότι συστατικό στοιχείο που είναι παρόν με χαμηλότερη συγκέντρωση εξακολουθεί να έχει σχέση για την ταξινόμηση του μείγματος ως προς τους κινδύνους για το υδάτινο περιβάλλον. Γενικώς για ουσίες που ταξινομούνται στην κατηγορία “οξέος κινδύνου 1” ή στην κατηγορία “χρόνιου κινδύνου 1” η συγκέντρωση που πρέπει να λαμβάνεται υπόψη είναι (0,1/M) %. (Για την επεξήγηση του συντελεστή M, βλέπε τμήμα 4.1.3.5.5.5).

4.1.3.2. Η προσέγγιση της ταξινόμησης ως προς τον κίνδυνο για το υδάτινο περιβάλλον είναι κλιμακωτή και εξαρτάται από το είδος των διαθέσιμων πληροφοριών για το ίδιο το μείγμα και για τα συστατικά του. Το διάγραμμα 4.1.2 παρουσιάζει τη διαδικασία που ακολουθείται.

Τα στοιχεία της κλιμακωτής προσέγγισης περιλαμβάνουν:

– ταξινόμηση βάσει δοκιμασμένων μειγμάτων,

– ταξινόμηση βάσει αρχών παρεκβολής,

– εφαρμογή “άθροισης των ταξινομημένων συστατικών” ή/και “προσθετικού τύπου”».

4 Το σημείο 4.1.3.5.5 του παραρτήματος Ι του κανονισμού 1272/2008, το οποίο φέρει τον τίτλο «Αθροιστική μέθοδος», έχει ως εξής:

«4.1.3.5.5.1.1. Στην περίπτωση των κατηγοριών ταξινόμησης ουσιών στη κατηγορία χρόνιας τοξικότητας 1 έως 3, τα βασικά κριτήρια τοξικότητας διαφέρουν κατά συντελεστή 10 από τη μία κατηγορία στην άλλη. Οι ουσίες που ταξινομούνται σε ζώνη υψηλής τοξικότητας, ως εκ τούτου, συμβάλλουν στην ταξινόμηση μείγματος σε ζώνη χαμηλότερης τοξικότητας. Κατά συνέπεια, ο υπολογισμός των εν λόγω κατηγοριών ταξινόμησης πρέπει να εξετάζει τη συνεισφορά όλων των ουσιών που ταξινομούνται ως κατηγορία χρόνιας τοξικότητας 1, 2 ή 3.

4.1.3.5.5.1.2. Όταν μείγμα περιέχει συστατικά που ταξινομούνται στην κατηγορία οξείας τοξικότητας 1 ή στην κατηγορία χρόνιας τοξικότητας 1, πρέπει να δίνεται προσοχή στο γεγονός ότι τα εν λόγω συστατικά, όταν η οξεία τοξικότητά τους είναι χαμηλότερη από 1 mg/l ή/και η χρόνια τοξικότητά τους είναι χαμηλότερη από 0,1 mg/l (αν δεν είναι ταχέως

αποικοδομήσιμα) και 0,01 mg/l (αν είναι ταχέως αποικοδομήσιμα) συνεισφέρουν στην τοξικότητα του μείγματος ακόμα και σε χαμηλή συγκέντρωση. Τα ενεργά συστατικά των ζιζανιοκτόνων συχνά έχουν τόσο υψηλή τοξικότητα για το υδάτινο περιβάλλον, αλλά επίσης και ορισμένες άλλες ουσίες όπως οι οργανομεταλλικές ενώσεις. Σ' αυτές τις περιπτώσεις, η εφαρμογή των κανονικών γενικών ορίων συγκέντρωσης οδηγεί σε "υποταξινόμηση" του μείγματος. Ως εκ τούτου, εφαρμόζονται πολλαπλασιαστικοί συντελεστές για τα συστατικά υψηλής τοξικότητας, όπως αναφέρονται στο τμήμα 4.1.3.5.5.5.»

5 Όσον αφορά τα μείγματα με συστατικά υψηλής τοξικότητας, το σημείο 4.1.3.5.5.5.1 του παραρτήματος I του κανονισμού 1272/2008 προβλέπει τα εξής:

«Τα συστατικά της κατηγορίας οξείας τοξικότητας 1 και της κατηγορίας χρόνιας τοξικότητας 1 με τοξικότητες χαμηλότερες από 1 mg/l ή/και χρόνιες τοξικότητες χαμηλότερες του 0,1 mg/l (αν δεν αποικοδομούνται ταχέως) και του 0,01 mg/l (αν αποικοδομούνται ταχέως) συμβάλλουν στην τοξικότητα του μείγματος ακόμη και σε χαμηλή συγκέντρωση και αποκτούν συνήθως βαρύτητα κατά την εφαρμογή της προσέγγισης της άθροισης της ταξινόμησης. Όταν ένα μείγμα περιέχει συστατικά που ταξινομούνται στην κατηγορία οξείας ή χρόνιας τοξικότητας 1, εφαρμόζεται ένα από τα ακόλουθα:

– η κλιμακωτή προσέγγιση που περιγράφεται στα σημεία 4.1.3.5.5.3 και 4.1.3.5.5.4 και χρησιμοποιεί σταθμισμένο άθροισμα με τον πολλαπλασιασμό των συγκεντρώσεων των συστατικών της κατηγορίας οξείας τοξικότητας 1 και της κατηγορίας χρόνιας τοξικότητας 1 με συντελεστή, αντί της απλής πρόσθεσης των ποσοστών. Αυτό συνεπάγεται ότι η συγκέντρωση της "κατηγορίας οξείας τοξικότητας 1" στην αριστερή στήλη του πίνακα 4.1.1 και η συγκέντρωση της "κατηγορίας χρόνιας τοξικότητας 1" στην αριστερή στήλη του πίνακα 4.1.2 πολλαπλασιάζονται με τον προβλεπόμενο πολλαπλασιαστικό συντελεστή. […]

[…]»

Το ιστορικό της διαφοράς

6 Από το ιστορικό της διαφοράς που εκτίθεται στις σκέψεις 1 έως 8 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως προκύπτει ότι η CTPHT αποτελεί το υπόλειμμα της διαδικασίας διυλίσεως της λιθανθρακόπισσας υψηλής θερμοκρασίας. Η ουσία αυτή συγκαταλέγεται μεταξύ των ουσιών αγνώστου ή μεταβλητής συνθέσεως, οι οποίες είναι προϊόντα πολύπλοκων αντιδράσεων ή βιολογικών υλικών (στο εξής: ουσίες UVCB).

7 Τον Σεπτέμβριο του 2010, το Βασίλειο των Κάτω Χωρών υπέβαλε στον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Χημικών Προϊόντων (European Chemicals Agency, ECHA) φάκελο με πρόταση ταξινομήσεως της CTPHT ως ουσίας καρκινογόνου κατηγορίας 1A (H350), μεταλλαξιογόνου κατηγορίας 1B (H340), τοξικής για την αναπαραγωγή κατηγορίας 1B (H360FD), οξείας τοξικότητας για το υδάτινο περιβάλλον κατηγορίας 1 (H400) και χρόνιας τοξικότητας για το υδάτινο περιβάλλον κατηγορίας 1 (H410).

8 Στις 2 Οκτωβρίου 2013 η Επιτροπή εξέδωσε τον επίδικο κανονισμό. Δυνάμει του άρθρου 1, σημείο 2, στοιχείο α', σημείο i, και στοιχείο β', σημείο i, του κανονισμού αυτού, σε συνδυασμό με τα παραρτήματα II και IV, η CTPHT ταξινομήθηκε, μεταξύ άλλων, ως ουσία οξείας τοξικότητας για το υδάτινο περιβάλλον κατηγορίας 1 (H400) και χρόνιας τοξικότητας για το υδάτινο περιβάλλον κατηγορίας 1 (H410). Κατά το άρθρο 3, παράγραφος 3, του εν λόγω κανονισμού, η ταξινόμηση αυτή εφαρμόζεται από την 1η Απριλίου 2016.

Η διαδικασία ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου και η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση

9 Οι Bilbaína de Alquitranes, SA, Deza, a.s., Industrial Química del Nalón, SA, Koppers Denmark A/S, Koppers UK Ltd, Koppers Netherlands BV, Rütgers basic aromatics GmbH, Rütgers Belgium NV, Rütgers Poland sp. z o.o., Bawtry Carbon International Ltd, Grupo Ferroatlántica SA, SGL Carbon GmbH (Γερμανία), SGL Carbon GmbH (Αυστρία), SGL Carbon, SGL Carbon SA, SGL Carbon Polska S.A., ThyssenKrupp Steel Europe AG και Tokai erftcarbon GmbH (στο εξής: Bilbaína κ.λπ.) άσκησαν προσφυγή με αίτημα την ακύρωση του επίδικου κανονισμού, προς στήριξη της οποίας προέβαλαν τρεις λόγους ακυρώσεως, ο δεύτερος από τους οποίους αντλείται από πρόδηλη πλάνη εκτιμήσεως της Επιτροπής όσον αφορά το επίπεδο τοξικότητας της CTPHT.

10 Με την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, το Γενικό Δικαστήριο έκρινε, κατ' ουσίαν, ότι η Επιτροπή υπέπεσε σε τέτοια πλάνη καθόσον δεν συμμορφώθηκε προς την υποχρέωσή της να λάβει υπόψη όλα τα στοιχεία και όλες τις κρίσιμες περιστάσεις, ούτως ώστε να εκτιμηθούν δεόντως η αναλογία κατά την οποία περιλαμβάνονται δεκαέξι συστατικά πολυκυκλικών αρωματικών υδρογονανθράκων στη CTPHT και τα χημικά τους αποτελέσματα.

11 Κατά συνέπεια, το Γενικό Δικαστήριο δέχθηκε το δεύτερο σκέλος του δεύτερου λόγου ακυρώσεως που προβλήθηκε με την προσφυγή και ακύρωσε τον επίδικο κανονισμό στο μέτρο που ταξινομεί τη CTPHT στις κατηγορίες οξείας τοξικότητας για το υδάτινο περιβάλλον 1 (H400) και χρόνιας τοξικότητας για το υδάτινο περιβάλλον 1 (H410).

Τα αιτήματα των διαδίκων και η διαδικασία ενώπιον του Δικαστηρίου

12 Η Επιτροπή ζητεί από το Δικαστήριο να αναιρέσει την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, να αναπέμψει την υπόθεση στο Γενικό Δικαστήριο και να επιφυλαχθεί ως προς τα δικαστικά έξοδα της αναιρετικής διαδικασίας.

13 Οι Bilbaína κ.λπ. ζητούν από το Δικαστήριο να απορρίψει την αίτηση αναιρέσεως ή να αναπέμψει την υπόθεση στο Γενικό Δικαστήριο και να καταδικάσει την Επιτροπή στα δικαστικά έξοδα της αναιρετικής διαδικασίας, ακόμη και στην περίπτωση που γίνει μερικώς δεκτή η αίτηση αναιρέσεως.

14 Ο ECHA ζητεί από το Δικαστήριο να αναιρέσει την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, να αναπέμψει την υπόθεση ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου και να επιφυλαχθεί ως προς τα δικαστικά έξοδα της αναιρετικής διαδικασίας.

15 Η Δανική Κυβέρνηση ζητεί από το Δικαστήριο να αναιρέσει την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση και να αναπέμψει την υπόθεση ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου.

16 Η Γερμανική Κυβέρνηση ζητεί από το Δικαστήριο να αναιρέσει την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, να αναπέμψει την υπόθεση στο Γενικό Δικαστήριο και να επιφυλαχθεί ως προς τα δικαστικά έξοδα της αναιρετικής διαδικασίας.

17 Η Ολλανδική Κυβέρνηση ζητεί από το Δικαστήριο να αναιρέσει την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση.

18 Με διάταξη του Αντιπροέδρου του Δικαστηρίου της 7ης Ιουλίου 2016, Επιτροπή κατά Bilbaína de Alquitranes κ.λπ. (C-691/15 P-R, μη δημοσιευθείσα, EU:C:2016:597), απορρίφθηκε η αίτηση αναστολής εκτελέσεως του επίδικου κανονισμού που υπέβαλαν στις 24 Μαρτίου 2016 οι Bilbaína κ.λπ.

Επί της αιτήσεως αναιρέσεως

Επί του πρώτου λόγου αναιρέσεως, ο οποίος αντλείται από έλλειψη αιτιολογίας

Επιχειρήματα των διαδίκων

19 Η Επιτροπή υποστηρίζει ότι το σκεπτικό που εκτίθεται στις σκέψεις 31 έως 34 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως πάσχει έλλειψη αιτιολογίας, διότι είναι αντιφατικό ή διφορούμενο. Υποστηρίζει ότι από το σκεπτικό αυτό δεν προκύπτει εάν το Γενικό Δικαστήριο ακύρωσε τον επίδικο κανονισμό επειδή η Επιτροπή έκανε χρήση της αθροιστικής μεθόδου ή επειδή εφάρμοσε εσφαλμένα τη μέθοδο αυτή.

20 Με τη σκέψη 34 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο φαίνεται ότι προσάπτει στην Επιτροπή ότι στηρίχθηκε στα χαρακτηριστικά των συστατικών της CTPHT αντί να στηριχθεί στα χαρακτηριστικά της ουσίας αυτής θεωρούμενης στο σύνολό της, υπονοώντας με τον τρόπο αυτό ότι η προσφυγή στην αθροιστική μέθοδο ήταν εσφαλμένη. Αντιθέτως, στη σκέψη 22 της αποφάσεως αυτής, το Γενικό Δικαστήριο ανέφερε ότι ο λόγος ακυρώσεως που προέβαλαν οι Bilbaína κ.λπ. αφορούσε την αρχή της εφαρμογής της μεθόδου αυτής. Εξάλλου, με τις σκέψεις 32 και 33 της εν λόγω αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο επισήμανε ότι η Επιτροπή, κατά την εφαρμογή της αθροιστικής μεθόδου, όφειλε να είχε λάβει υπόψη τη χαμηλή υδατοδιαλυτότητα της ουσίας θεωρούμενης στο σύνολό της.

21 Οι Bilbaína κ.λπ. αμφισβητούν την επιχειρηματολογία της Επιτροπής.

Εκτίμηση του Δικαστηρίου

22 Κατά πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, η υποχρέωση αιτιολογήσεως που υπέχει το Γενικό Δικαστήριο επιβάλλει να προκύπτει η συλλογιστική του κατά τρόπο σαφή και μη διφορούμενο από την αιτιολογία της αποφάσεως, ούτως ώστε οι ενδιαφερόμενοι να γνωρίζουν τους λόγους στους οποίους στηρίζεται η απόφαση αυτή και το Δικαστήριο να δύναται να ασκήσει τον δικαστικό έλεγχό του (βλ., μεταξύ άλλων, απόφαση της 7ης Ιανουαρίου 2004, Aalborg Portland κ.λπ. κατά Επιτροπής, C-204/00 P, C-205/00 P, C-211/00 P, C-213/00 P, C-217/00 P και C-219/00 P, EU:C:2004:6, σκέψη 372, καθώς και διάταξη της 1ης Ιουνίου 2017, Universidad Internacional de la Rioja κατά EUIPO, C-50/17 P, μη δημοσιευθείσα, EU:C:2017:415, σκέψη 12).

23 Με τη σκέψη 30 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο έκρινε «ότι η Επιτροπή [είχε υποπέσει] σε πρόδηλη πλάνη εκτιμήσεως, καθόσον, ταξινομώντας τη CTPHT στις ουσίες οξείας τοξικότητας για το υδάτινο περιβάλλον της κατηγορίας 1 (H400) και χρόνιας τοξικότητας για το υδάτινο περιβάλλον της κατηγορίας 1 (H410) βάσει των συστατικών της, δεν [είχε συμμορφωθεί] προς την υποχρέωσή της να λάβει υπόψη όλα τα κρίσιμα στοιχεία και τις περιστάσεις, ούτως ώστε να εκτιμηθεί δεόντως η αναλογία κατά την οποία περιλαμβάνονται τα δεκαέξι συστατικά [πολυκυκλικών αρωματικών υδρογονανθράκων] στη CTPHT και τα χημικά τους αποτελέσματα».

24 Από τις σκέψεις 31 έως 34 της αποφάσεως αυτής προκύπτει ότι το Γενικό Δικαστήριο έκρινε ότι ούτε η Επιτροπή ούτε ο ECHA μπόρεσαν να αποδείξουν ότι «η Επιτροπή [είχε λάβει] υπόψη της το γεγονός ότι, σύμφωνα με το σημείο 1.3 του εγγράφου αναφοράς [το οποίο προσαρτάται στη γνωμοδότηση της επιτροπής αξιολογήσεως κινδύνου του ECHA] υπό τον τίτλο “Φυσικοχημικές ιδιότητες”, τα συστατικά της CTPHT απελευθερώνονται από την εν λόγω ουσία σε πολύ περιορισμένο βαθμό και ότι η ουσία αυτή είναι πολύ σταθερή».

25 Η εκτίμηση αυτή στηρίζεται σε δύο στοιχεία. Το πρώτο στοιχείο, το οποίο εκτίθεται στη σκέψη 33 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, σχετίζεται με το γεγονός ότι ούτε από τη γνωμοδότηση της επιτροπής αξιολογήσεως κινδύνου του ECHA (στο εξής: γνωμοδότηση της ΕΑΚ) ούτε από το

έγγραφο αναφοράς που προσαρτάται στη γνωμοδότηση αυτή προκύπτει ότι ελήφθη υπόψη η χαμηλού βαθμού υδατοδιαλυτότητα της CTPHT. Το δεύτερο στοιχείο, το οποίο εκτίθεται στη σκέψη 34 της αποφάσεως αυτής, είναι η διαπίστωση ότι η ταξινόμηση της CTPHT στηριζόταν στην παραδοχή ότι δεκαέξι συστατικά που αποτελούν το 9,2 % της CTPHT ήταν υδατοδιαλυτά, ενώ, σύμφωνα με το έγγραφο αναφοράς που προσαρτάται στη γνωμοδότηση της ΕΑΚ, το μέγιστο ποσοστό υδατοδιαλυτότητας της ουσίας αυτής ανέρχεται σε 0,0014 %.

26 Επομένως, οι σκέψεις 31 έως 34 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως στηρίζονται σε σκεπτικό από το οποίο προκύπτει κατά τρόπο σαφή και μονοσήμαντο ότι το Γενικό Δικαστήριο δεν θεώρησε ότι η Επιτροπή, εκδίδοντας τον επίδικο κανονισμό, εσφαλμένως έκανε χρήση της αθροιστικής μεθόδου. Το Γενικό Δικαστήριο, κρίνοντας, με το σκεπτικό που εκτίθεται στις σκέψεις 31 έως 34 της αποφάσεως αυτής, ότι η Επιτροπή υπέπεσε σε πρόδηλη πλάνη εκτιμήσεως κατά την εφαρμογή της αθροιστικής μεθόδου, αιτιολόγησε επαρκώς κατά νόμο την απόφασή του.

27 Επομένως, ο πρώτος λόγος αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος.

Επί του δευτέρου λόγου αναιρέσεως, ο οποίος αντλείται από παράβαση του κανονισμού 1272/2008

28 Ο δεύτερος λόγος αναιρέσεως έχει δύο σκέλη. Το πρώτο σκέλος του λόγου αυτού στηρίζεται στην παραδοχή ότι το Γενικό Δικαστήριο έκρινε ότι η Επιτροπή κακώς έκανε χρήση της αθροιστικής μεθόδου. Εντούτοις, δεδομένου ότι η παραδοχή αυτή είναι εσφαλμένη, όπως κρίθηκε με τη σκέψη 26 της παρούσας αποφάσεως, αυτό το πρώτο σκέλος πρέπει εξ αρχής να απορριφθεί. Συνεπώς, ο δεύτερος λόγος αναιρέσεως πρέπει να εξετασθεί ως προς το δεύτερο σκέλος του.

Επιχειρήματα των διαδίκων

29 Με το δεύτερο σκέλος του δευτέρου λόγου αναιρέσεως, η Επιτροπή επικρίνει το σκεπτικό βάσει του οποίου το Γενικό Δικαστήριο έκρινε, με τις σκέψεις 31 έως 34 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι η Επιτροπή υπέπεσε σε πρόδηλη πλάνη εκτιμήσεως.

30 Η Επιτροπή υποστηρίζει ότι το γεγονός ότι η υδατοδιαλυτότητα της CTPHT εκτιμήθηκε στο σύνολό της δεν συμβιβάζεται με την αθροιστική μέθοδο που στηρίζεται στην ανάλυση των συστατικών της ουσίας αυτής. Υποστηρίζει ότι η υπόθεση σύμφωνα με την οποία τα συστατικά μιας ουσίας είναι υδατοδιαλυτά είναι εγγενής στην αθροιστική μέθοδο. Κατ' εφαρμογήν της μεθόδου αυτής, τεκμαίρεται επομένως ότι τα συστατικά είναι πλήρως διαλυτά, διότι η διαλυτότητά τους εξετάζεται ολοκληρωμένα σε προγενέστερο στάδιο, κατά την εκτίμηση της τοξικότητάς τους. Το γεγονός ότι τα δεκαέξι συστατικά που ελήφθησαν εν προκειμένω υπόψη δεν αντιπροσωπεύουν παρά το 9,2 % της CTPHT δεν είναι κρίσιμο, καθόσον δεν απαιτείται, κατά την εφαρμογή της μεθόδου αυτής, ούτε να λαμβάνεται υπόψη μεγάλος αριθμός συστατικών ούτε τα συστατικά που λαμβάνονται υπόψη να αντιπροσωπεύουν σημαντικό ποσοστό της ουσίας. Σημασία έχει μόνον να εξακριβωθεί, με την αθροιστική μέθοδο, εάν έχουν καλυφθεί τα όρια που ορίζει ο κανονισμός 1272/2008, χωρίς η Επιτροπή να διαθέτει συναφώς οποιοδήποτε περιθώριο διακριτικής ευχέρειας. Κατά συνέπεια, το Γενικό Δικαστήριο, προσάπτοντας στην Επιτροπή ότι δεν έλαβε υπόψη στοιχεία που δεν προβλέπονται από την αναφερόμενη στο σημείο 4.1.3.5.5 του παραρτήματος Ι του κανονισμού 1272/2008 αθροιστική μέθοδο, υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο.

31 Κατά τις Bilbaína κ.λπ., εφόσον η CTPHT έχει χαμηλού βαθμού υδατοδιαλυτότητα, το Γενικό Δικαστήριο ορθώς διερωτήθηκε κατά πόσον η αθροιστική μέθοδος οδηγούσε στη σωστή λύση. Η άποψη σύμφωνα με την οποία η Επιτροπή ήταν εγκλωβισμένη σε μια διαδικασία που της απαγορεύει να λάβει υπόψη πραγματικά στοιχεία που κλονίζουν τη θεωρητική υπόθεση που επιμένει να δέχεται κινδυνεύει να καταλήξει σε παράλογα, άδικα και επιστημονικώς ατεκμηρίωτα αποτελέσματα.

32 Η Δανική και η Γερμανική Κυβέρνηση εγκρίνουν τη μεθοδολογία που ακολούθησε η Επιτροπή. Κατά την άποψή τους, το σημείο 4.1.3.5.5 του παραρτήματος Ι του κανονισμού 1272/2008 δεν απαιτεί να λαμβάνεται υπόψη η υδατοδιαλυτότητα του μείγματος στο σύνολό του, αντίθετα προς ό,τι έκρινε το Γενικό Δικαστήριο με την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση.

Εκτίμηση του Δικαστηρίου

33 Με το δεύτερο σκέλος του δευτέρου λόγου αναιρέσεως τίθεται το ερώτημα κατά πόσον η Επιτροπή, όταν εφαρμόζει την αθροιστική μέθοδο προκειμένου να προσδιορίσει αν μια ουσία UVCB εμπίπτει στις κατηγορίες οξείας τοξικότητας και χρόνιας τοξικότητας για το υδάτινο περιβάλλον, υποχρεούται να περιορίζει την εκτίμησή της μόνο στα στοιχεία που αναφέρονται ρητώς στο σημείο 4.1.3.5.5 του παραρτήματος Ι του κανονισμού 1272/2008, αποκλείοντας κάθε άλλο, ή, αντιθέτως, οφείλει, δυνάμει της υποχρεώσεως επιμέλειας που υπέχει, να εξετάζει με επιμέλεια και αμεροληψία άλλα στοιχεία τα οποία, μολονότι δεν αναφέρονται ρητώς στις εν λόγω διατάξεις, είναι εντούτοις κρίσιμα.

34 Πρέπει, συναφώς, να υπομνησθεί ότι, όπως έκρινε, κατ' ουσίαν, το Γενικό Δικαστήριο με τη σκέψη 23 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, πρέπει να αναγνωρισθεί ότι η Επιτροπή, προκειμένου να μπορέσει να προβεί στην ταξινόμηση ουσίας δυνάμει του κανονισμού 1272/2008, διαθέτει ευρεία εξουσία εκτιμήσεως, λαμβανομένων υπόψη των περίπλοκων τεχνικών και επιστημονικών αξιολογήσεων στις οποίες οφείλει να προβαίνει (αποφάσεις της 18ης Ιουλίου 2007, Industrias Quimicas del Vallés κατά Επιτροπής, C-326/05 P, EU:C:2007:443, σκέψη 75, και της 21ης Ιουλίου 2011, Etimine, C-15/10, EU:C:2011:504, σκέψη 60).

35 Ωστόσο, η άσκηση της εξουσίας αυτής δεν εξαιρείται του δικαστικού ελέγχου. Ειδικότερα, όταν ένας από τους διαδίκους προβάλλει πρόδηλο σφάλμα εκτιμήσεως εκ μέρους του αρμόδιου θεσμικού οργάνου, ο δικαστής της Ευρωπαϊκής Ένωσης οφείλει να ελέγξει αν το εν λόγω όργανο εξέτασε με επιμέλεια και αμεροληψία όλα τα κρίσιμα στοιχεία της επίδικης υποθέσεως στα οποία στηρίζεται η εκτίμηση αυτή (βλ., μεταξύ άλλων, αποφάσεις της 21ης Νοεμβρίου 1991, Technische Universität München, C-269/90, EU:C:1991:438, σκέψη 14, της 18ης Ιουλίου 2007, Industrias Quimicas del Vallés κατά Επιτροπής, C-326/05 P, EU:C:2007:443, σκέψη 77, της 6ης Νοεμβρίου 2008, Κάτω Χώρες κατά Επιτροπής, C-405/07 P, EU:C:2008:613, σκέψη 56, καθώς και της 22ας Δεκεμβρίου 2010, Gowan Comércio Internacional e Serviços, C-77/09, EU:C:2010:803, σκέψη 57). Συγκεκριμένα, αυτή η υποχρέωση επιδείξεως επιμέλειας είναι συμφυής με την αρχή της χρηστής διοικήσεως και έχει γενικώς εφαρμογή επί της δράσεως της ενωσιακής διοικήσεως (απόφαση της 4ης Απριλίου 2017, Ευρωπαίος Διαμεσολαβητής κατά Staelen, C-337/15 P, EU:C:2017:256, σκέψη 34· βλ. επίσης, συναφώς, απόφαση της 29ης Μαρτίου 2012, Επιτροπή κατά Εσθονίας, C-505/09 P, EU:C:2012:179, σκέψη 95).

36 Εν προκειμένω, είναι βέβαιο ότι η ταξινόμηση ουσίας UVCB, από πλευράς των κινδύνων που συνεπάγεται για το υδάτινο περιβάλλον, πρέπει να πραγματοποιείται σύμφωνα με τις διατάξεις του κανονισμού 1272/2008 που διέπουν την ταξινόμηση των μειγμάτων. Από το σημείο 4.1.3.2 του παραρτήματος Ι του κανονισμού αυτού προκύπτουν τα εξής:

«Η προσέγγιση της ταξινόμησης ως προς τον κίνδυνο για το υδάτινο περιβάλλον είναι κλιμακωτή και εξαρτάται από το είδος των διαθέσιμων πληροφοριών για το ίδιο το μείγμα και για τα συστατικά του. […]

Τα στοιχεία της κλιμακωτής προσέγγισης περιλαμβάνουν:

– ταξινόμηση βάσει δοκιμασμένων μειγμάτων,

– ταξινόμηση βάσει αρχών παρεκβολής,

– εφαρμογή "άθροισης των ταξινομημένων συστατικών" ή/και "προσθετικού τύπου".»

37 Στο σημείο αυτό οι εν λόγω τρεις μέθοδοι αναφέρονται κατά φθίνουσα σειρά προτεραιότητας. Επομένως, όταν, όπως εν προκειμένω, τα διαθέσιμα στοιχεία δεν καθιστούν δυνατή την προσφυγή στις δύο πρώτες μεθόδους, η ταξινόμηση ουσίας UVCB πρέπει να πραγματοποιείται με τη μέθοδο της αθροίσεως, όπως καθορίζεται στο σημείο 4.1.3.5.5 του παραρτήματος Ι του κανονισμού 1272/2008.

38 Για τις κατηγορίες οξείας τοξικότητας 1 και χρόνιας τοξικότητας 1, η μέθοδος αυτή συνίσταται, κατ' ουσίαν, στον υπολογισμό του αθροίσματος των συγκεντρώσεων των συστατικών που ταξινομούνται στις κατηγορίες αυτές, πολλαπλασιαζομένων με έναν συντελεστή Μ. Αυτός ο συντελεστής Μ αυξάνει κατά τάξη μεγέθους αντιστρόφως ανάλογη του επιπέδου τοξικότητας της εν λόγω ουσίας, και τούτο προκειμένου να αντικατοπτρίσει το γεγονός ότι οι ουσίες που εμπίπτουν σε αυτές τις κατηγορίες κινδύνου «συμβάλλουν στην τοξικότητα του μείγματος ακόμη και σε χαμηλή συγκέντρωση και αποκτούν συνήθως βαρύτητα κατά την εφαρμογή της προσέγγισης της άθροισης», κατά τα οριζόμενα στο σημείο 4.1.3.5.5.5.1 του παραρτήματος Ι του κανονισμού 1272/2008. Εάν το άθροισμα των σταθμισμένων συγκεντρώσεων που έχουν πολλαπλασιαστεί με τον συντελεστή Μ είναι μεγαλύτερο από ή ίσο προς 25 %, η οικεία ουσία ταξινομείται στην κατηγορία οξείας τοξικότητας 1 ή στην κατηγορία χρόνιας τοξικότητας 1.

39 Στο σημείο 4.1.3.5.5 του παραρτήματος Ι του κανονισμού 1272/2008 δεν αντιμετωπίζεται, βεβαίως, το ενδεχόμενο προσφυγής σε άλλα κριτήρια πέραν αυτών που ρητώς αναφέρονται στη διάταξη αυτή. Εντούτοις, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι καμία διάταξη δεν απαγορεύει ρητώς τη συνεκτίμηση άλλων στοιχείων που μπορεί να είναι κρίσιμα για την ταξινόμηση μιας ουσίας UVCB.

40 Εξάλλου, το εν λόγω σημείο 4.1.3.5.5 θα πρέπει να εξετασθεί εντός του πλαισίου στο οποίο εντάσσεται.

41 Κατά τα οριζόμενα στο σημείο 4.1.3.1 του παραρτήματος Ι του κανονισμού 1272/2008, η προσέγγιση που ακολουθείται για την ταξινόμηση των μειγμάτων, η οποία περιγράφηκε συνοπτικά στη σκέψη 38 της παρούσας αποφάσεως, «εφαρμόζεται όπου κρίνεται σκόπιμο», «για να χρησιμοποιούνται όλα τα διαθέσιμα στοιχεία για τους σκοπούς της ταξινόμησης των κινδύνων που παρουσιάζουν τα μείγματα για το υδάτινο περιβάλλον». Όπως επισήμανε ο γενικός εισαγγελέας στο σημείο 73 των προτάσεών του, η χρήση των εκφράσεων «όπου κρίνεται σκόπιμο» («where appropriate» στην απόδοση του σημείου αυτού στην αγγλική γλώσσα) και «όλα τα διαθέσιμα στοιχεία» τείνει να κλονίσει την ερμηνεία σύμφωνα με την οποία θα έπρεπε, σε κάθε περίπτωση, να αποκλείεται η συνεκτίμηση πληροφοριών άλλων πλην αυτών που γίνονται ρητώς δεκτές στο πλαίσιο της αθροιστικής μεθόδου.

42 Εξάλλου, από τις αιτιολογικές σκέψεις 4 έως 8 του κανονισμού 1272/2008 προκύπτει ότι ο νομοθέτης της Ένωσης είχε την πρόθεση «να συμβάλει στην παγκόσμια εναρμόνιση των κριτηρίων για την ταξινόμηση και την επισήμανση, όχι μόνο σε επίπεδο ΟΗΕ αλλά επίσης και μέσω της ενσωμάτωσης των διεθνώς αποδεκτών κριτηρίων GHS στο κοινοτικό δίκαιο». Συναφώς, το παράρτημα Ι του κανονισμού αυτού επαναλαμβάνει κατά λέξη το σύνολο σχεδόν των διατάξεων του GHS.

43 Ωστόσο, όπως υπογράμμισε ο γενικός εισαγγελέας στο σημείο 79 των προτάσεών του, από το ίδιο το γράμμα του GHS, ιδίως από το παράρτημά του 9, το οποίο φέρει τον τίτλο «Καθοδήγηση για τους κινδύνους για το υδάτινο περιβάλλον», προκύπτει ότι η υποδειχθείσα μεθοδολογική προσέγγιση για τον καθορισμό της ταξινομήσεως των κινδύνων για το υδάτινο περιβάλλον είναι λεπτή, λόγω, μεταξύ άλλων, του γεγονότος ότι «ο όρος ουσία καλύπτει ευρύ φάσμα χημικών προϊόντων, μεγάλος αριθμός των οποίων είναι πολύ δύσκολο να ταξινομηθεί σύμφωνα με σύστημα στηριζόμενο σε αυστηρά κριτήρια». Το έγγραφο αυτό υπογραμμίζει επίσης «τα σύνθετα ερμηνευτικά προβλήματα, ακόμη και για τους εμπειρογνώμονες» που δημιουργεί η ταξινόμηση, ιδίως των ουσιών που αποκαλούνται «σύνθετες ή πολλαπλών συστατικών», των οποίων «όλα τα χαρακτηριστικά βιοαποικοδομήσεως, βιοσυσσωρεύσεως, συντελεστή κατανομής και υδατοδιαλυτότητας δημιουργούν ερμηνευτικά προβλήματα, στο μέτρο που κάθε συστατικό του μείγματος μπορεί να συμπεριφέρεται διαφορετικά».

44 Συνεπώς, με τον τρόπο αυτό, οι συντάκτες του εγγράφου αυτού θέλησαν, να επιστήσουν την προσοχή στα εγγενή όρια των προβλεπόμενων στο GHS μεθοδολογικών κριτηρίων ταξινομήσεως των κινδύνων για το υδάτινο περιβάλλον, όσον αφορά ορισμένες ουσίες που χαρακτηρίζονται, μεταξύ άλλων, από τον σύνθετο χαρακτήρα τους, τη σταθερότητά τους ή τη χαμηλή υδατοδιαλυτότητά τους.

45 Ο νομοθέτης της Ένωσης ενσωμάτωσε τις διατάξεις του GHS στο παράρτημα I του κανονισμού 1272/2008, χωρίς να εκδηλώσει πρόθεση παρεκκλίσεως από την προσέγγιση αυτή. Υπό τις συνθήκες αυτές, δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι ο νομοθέτης της Ένωσης, ενσωματώνοντας με τον τρόπο αυτό το GHS στον κανονισμό 1272/2008, παρέβλεψε αυτούς του μεθοδολογικούς περιορισμούς.

46 Η αυστηρή και αυτόματη εφαρμογή της αθροιστικής μεθόδου υπό οποιεσδήποτε συνθήκες μπορεί να οδηγήσει σε υποτίμηση της τοξικότητας, για το υδάτινο περιβάλλον, μιας ουσίας UVCB λίγα συστατικά της οποίας είναι γνωστά. Ένα τέτοιο αποτέλεσμα δεν μπορεί να θεωρηθεί συμβατό με τον σκοπό προστασίας του περιβάλλοντος και της ανθρώπινης υγείας που επιδιώκεται με τον κανονισμό 1272/2008.

47 Κατά συνέπεια, πρέπει να γίνει δεκτό ότι η Επιτροπή, όταν εφαρμόζει την αθροιστική μέθοδο προκειμένου να προσδιορίσει αν μια ουσία UVCB εμπίπτει στις κατηγορίες οξείας τοξικότητας και χρόνιας τοξικότητας για το υδάτινο περιβάλλον, δεν υποχρεούται να περιορίζει την εκτίμησή της μόνο στα στοιχεία που αναφέρονται ρητώς στο σημείο 4.1.3.5.5 του παραρτήματος I του κανονισμού 1272/2008, αποκλείοντας κάθε άλλο στοιχείο. Δυνάμει της υποχρεώσεως επιμέλειας που υπέχει, η Επιτροπή οφείλει να εξετάζει με επιμέλεια και αμεροληψία και άλλα στοιχεία τα οποία, μολονότι δεν αναφέρονται ρητώς στις εν λόγω διατάξεις, είναι εντούτοις κρίσιμα.

48 Εν προκειμένω η Επιτροπή, υποστηριζόμενη από τον ΕΟΧΠ καθώς και τη Δανική και τη Γερμανική Κυβέρνηση, προβάλλει ότι η χαμηλή διαλυτότητα της CTPHT δεν ασκεί επιρροή για την εφαρμογή της αθροιστικής μεθόδου. Συγκεκριμένα, εκτιμά ότι η αθροιστική μέθοδος λαμβάνει εμμέσως υπόψη τη διαλυτότητα των συστατικών που εμπίπτουν στις κατηγορίες «οξείας τοξικότητας» και «χρόνιας τοξικότητας» όσον αφορά τους κινδύνους για το υδάτινο περιβάλλον.

49 Το κατά πόσον η χαμηλή διαλυτότητα της CTPHT μπορεί να θεωρηθεί κρίσιμη και πρέπει, συνεπώς, να ληφθεί υπόψη για την ταξινόμηση των κινδύνων για το υδάτινο περιβάλλον που δημιουργεί η ουσία αυτή αποτελεί ζήτημα νομικού χαρακτηρισμού πραγματικών περιστατικών που εμπίπτει στην αρμοδιότητα του Δικαστηρίου στο πλαίσιο του αναιρετικού ελέγχου που ασκεί.

50 Δεν προσβάλλεται το σκεπτικό της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως που αποτυπώνεται στη σκέψη 28 της αποφάσεως αυτής, σύμφωνα με το οποίο «προκειμένου να θεωρηθεί ότι ουσία εμπίπτει στις κατηγορίες οξείας ή χρόνιας τοξικότητας, τα κριτήρια της ταξινομήσεως πρέπει να πληρούνται από την ουσία αυτή και όχι μόνον από τα συστατικά της».

51 Η αναφερόμενη στο σημείο 4.1.3.5.5 του παραρτήματος I του κανονισμού 1272/2008 μέθοδος ταξινομήσεως στηρίζεται στην παραδοχή ότι τα συστατικά που λαμβάνονται υπόψη είναι 100 % διαλυτά. Βάσει της παραδοχής αυτής, η εν λόγω αθροιστική μέθοδος προϋποθέτει την ύπαρξη ενός επιπέδου συγκεντρώσεως των συστατικών κάτω του οποίου είναι αδύνατον να επιτευχθεί το όριο του 25 % και, συνεπώς, η μέθοδος αυτή συνίσταται στον υπολογισμό του αθροίσματος των συγκεντρώσεων των συστατικών που εμπίπτουν στις κατηγορίες οξείας ή χρόνιας τοξικότητας, κάθε συγκεντρώσεως σταθμιζομένης με τον συντελεστή M που αντιστοιχεί στη συμπεριφορά τοξικότητάς της.

52 Εντούτοις, είναι εγγενές στη μέθοδο αυτή να χάνει την αξιοπιστία της σε περιπτώσεις στις οποίες το σταθμισμένο άθροισμα των συστατικών υπερβαίνει το επίπεδο συγκεντρώσεως που αντιστοιχεί στο όριο του 25 % σε αναλογία μικρότερη από τη σχέση μεταξύ του ποσοστού διαλυτότητας που παρατηρείται στο επίπεδο της οικείας ουσίας θεωρούμενης στο σύνολό της και του υποθετικού ποσοστού διαλυτότητας του 100 %. Πράγματι, υπό τέτοιες συνθήκες, είναι δυνατόν η αθροιστική

μέθοδος να καταλήξει, σε ειδικές περιπτώσεις, σε αποτέλεσμα ανώτερο ή κατώτερο από το επίπεδο που αντιστοιχεί στο κανονιστικό όριο του 25 %, αναλόγως του αν λαμβάνεται υπόψη το υποθετικό ποσοστό διαλυτότητας των συστατικών ή αυτό της ουσίας θεωρούμενης στο σύνολό της.

53 Είναι βέβαιο ότι από τον πίνακα 7.6.2 του παραρτήματος I της συνημμένης στη γνωμοδότηση της ΕΑΚ εκθέσεως προκύπτει, αφενός, ότι η αθροιστική μέθοδος καταλήγει στο αποτέλεσμα του 14521 % και, αφετέρου, ότι το αποτέλεσμα αυτό είναι 581 φορές μεγαλύτερο από το ελάχιστο επίπεδο που απαιτείται προκειμένου να επιτευχθεί το όριο του 25 % κατόπιν σταθμίσεως βάσει των συντελεστών M. Δεν αμφισβητείται, επίσης, ότι από το σημείο 1.3 του εγγράφου αυτού, που φέρει τον τίτλο «Φυσικοχημικές ιδιότητες», προκύπτει, εξάλλου, ότι το μέγιστο ποσοστό υδατοδιαλυτότητας της CTPHT ήταν 0,0014 %, ήτοι ποσοστό περίπου 71 000 φορές μικρότερο από το υποθετικό ποσοστό διαλυτότητας του 100 % που χρησιμοποιείται για τα λαμβανόμενα υπόψη συστατικά.

54 Επομένως, το Γενικό Δικαστήριο δεν προέβη σε παραμόρφωση των πραγματικών περιστατικών ούτε σε εσφαλμένο νομικό χαρακτηρισμό τους, κρίνοντας, με τη σκέψη 34 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι, «κατά συνέπεια, κάνοντας δεκτό ότι όλ[α αυτά τα συστατικά] είναι υδατοδιαλυτ[ά], η Επιτροπή βάσισε, κατ' ουσίαν, την επίμαχη ταξινόμηση στην παραδοχή ότι η ουσία CTPHT είναι υδατοδιαλυτή σε ποσοστό 9,2 %. Όμως, όπως συνάγεται από το σημείο 1.3 του εγγράφου αναφοράς [που προσαρτάται στη γνωμοδότηση της ΕΑΚ], ο αριθμός αυτός δεν ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα, δεδομένου ότι το μέγιστο ποσοστό υδατοδιαλυτότητας της εν λόγω ουσίας ανέρχεται σε 0,0014 %».

55 Εφόσον διαπίστωσε, με τη σκέψη 32 της αποφάσεως αυτής, ότι «ούτε η Επιτροπή ούτε ο ΕΟΧΠ μπόρεσαν να αποδείξουν […] ότι […] η Επιτροπή [είχε λάβει] υπόψη της το γεγονός ότι, σύμφωνα με το σημείο 1.3 του εγγράφου αναφοράς [το οποίο προσαρτάται στη γνωμοδότηση της ΕΑΚ] υπό τον τίτλο "Φυσικοχημικές ιδιότητες", τα συστατικά της CTPHT απελευθερώνονται από την εν λόγω ουσία σε πολύ περιορισμένο βαθμό και ότι η ουσία αυτή είναι πολύ σταθερή», το Γενικό Δικαστήριο δεν υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο, κρίνοντας με τη σκέψη 30 της εν λόγω αποφάσεως ότι «η Επιτροπή [είχε υποπέσει] σε πρόδηλη πλάνη εκτιμήσεως, καθόσον, ταξινομώντας την CTPHT στις ουσίες οξείας τοξικότητας για το υδάτινο περιβάλλον της κατηγορίας 1 (H400) και χρόνιας τοξικότητας για το υδάτινο περιβάλλον της κατηγορίας 1 (H410) βάσει των συστατικών της, δεν [είχε συμμορφωθεί] προς την υποχρέωσή της να λάβει υπόψη όλα τα κρίσιμα στοιχεία και τις περιστάσεις, ούτως ώστε να εκτιμηθεί δεόντως η αναλογία κατά την οποία περιλαμβάνονται τα δεκαέξι συστατικά […] στη CTPHT και τα χημικά τους αποτελέσματα».

56 Ο δεύτερος λόγος αναιρέσεως πρέπει επομένως να απορριφθεί ως αβάσιμος.

Επί του τρίτου λόγου αναιρέσεως, ο οποίος αντλείται από υπέρβαση των ορίων του δικαστικού ελέγχου και παραμόρφωση των αποδεικτικών στοιχείων

57 Η Επιτροπή δηλώνει ότι εξέδωσε τον επίδικο κανονισμό στηριζόμενη σε ευρύ φάσμα επιστημονικών στοιχείων. Πρόκειται, όπως υποστηρίζει, για ιδιαιτέρως πολύπλοκα στοιχεία τα οποία δικαιολογούν την εφαρμογή της αθροιστικής μεθόδου. Από αυτό το ευρύ σύνολο επιστημονικών και τεχνικών στοιχείων, το Γενικό Δικαστήριο δέχθηκε, με τη σκέψη 34 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, μόνον τη φράση ότι η ουσία CTPHT είναι υδατοδιαλυτή σε ποσοστό 9,2 %, προκειμένου να ανατρέψει την αξιολόγηση της Επιτροπής. Το στοιχείο όμως αυτό είναι εγγενές στην αθροιστική μέθοδο. Το Γενικό Δικαστήριο, κρίνοντας, με την εν λόγω σκέψη 34, ότι το μέγιστο ποσοστό υδατοδιαλυτότητας της ουσίας CTPHT στο σύνολό της ανέρχεται σε 0,0014 %, υποκατέστησε την εκτίμηση της Επιτροπής με τη δική του εκτίμηση. Εξάλλου, ενεργώντας με τον τρόπο αυτό, το Γενικό Δικαστήριο παραμόρφωσε τα αποδεικτικά στοιχεία βάσει των οποίων εκδόθηκε ο επίδικος κανονισμός.

58 Εντούτοις, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι αυτός ο τρίτος λόγος αναιρέσεως στηρίζεται σε παρερμηνεία της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως. Το Γενικό Δικαστήριο, με τη σκέψη 34 της αναιρεσιβαλλομενης αποφάσεως, δεν υποκατέστησε με τη δική του εκτίμηση των πραγματικών στοιχείων επιστημονικής και τεχνικής φύσεως την εκτίμηση των αρχών της Ένωσης. Η εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου, στηριζόμενη στα στοιχεία που προέρχονται από το προσαρτημένο στη γνωμοδότηση της ΕΑΚ έγγραφο αναφοράς, αφορούσε αποκλειστικώς, κατ' εφαρμογήν της υπομνησθείσας ανωτέρω, στη σκέψη 35, πάγιας νομολογίας σχετικά με την έκταση του δικαστικού ελέγχου, το διαδικαστικής φύσεως ζήτημα της κρίσεως κατά πόσον η Επιτροπή, προβαίνοντας στην ταξινόμηση της CTPHT, τήρησε την υποχρέωσή της να λάβει υπόψη όλα τα κρίσιμα στοιχεία και τις κρίσιμες περιστάσεις.

59 Ως εκ τούτου, ο τρίτος λόγος αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος.

60 Από το σύνολο των ανωτέρω σκέψεων προκύπτει ότι η αίτηση αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί στο σύνολό της.

Επί των δικαστικών εξόδων

61 Δυνάμει του άρθρου 184, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου, όταν η αίτηση αναιρέσεως απορρίπτεται ως αβάσιμη, το Δικαστήριο αποφαίνεται επί των εξόδων. Κατά το άρθρο 138, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας, που εφαρμόζεται στην αναιρετική διαδικασία δυνάμει του άρθρου 184, παράγραφος 1, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα έξοδα εφόσον υπάρχει σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου.

62 Το άρθρο 140, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας, το οποίο εφαρμόζεται στην αναιρετική διαδικασία δυνάμει του άρθρου 184, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας, ορίζει ότι τα κράτη μέλη και τα όργανα που παρεμβαίνουν στη δίκη φέρουν τα δικαστικά έξοδά τους.

63 Το άρθρο 184, παράγραφος 4, του Κανονισμού Διαδικασίας προβλέπει ότι, όταν ένας παρεμβαίνων πρωτοδίκως μετέχει στην αναιρετική διαδικασία, το Δικαστήριο μπορεί να αποφασίσει ότι αυτός φέρει τα δικαστικά έξοδά του.

64 Δεδομένου ότι οι Bilbaína κ.λπ. ζήτησαν να καταδικασθεί η Επιτροπή στα δικαστικά έξοδα και η τελευταία ηττήθηκε, πρέπει η Επιτροπή να καταδικασθεί να φέρει, πέραν των εξόδων της, και τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν οι Bilbaína κ.λπ., συμπεριλαμβανομένων αυτών που αφορούν τη διαδικασία ασφαλιστικών μέτρων στο πλαίσιο της οποίας εκδόθηκε η διάταξη του Αντιπροέδρου του Δικαστηρίου της 7ης Ιουλίου 2016, Επιτροπή κατά Bilbaína de Alquitranes κ.λπ. (C-691/15 P-R, μη δημοσιευθείσα, EU:C:2016:597).

65 Το Βασίλειο της Δανίας, η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας και το Βασίλειο των Κάτω Χωρών, παρεμβαίνοντες στην αναιρετική διαδικασία, φέρουν τα δικαστικά έξοδά τους.

66 Ο ECHA, παρεμβαίνων πρωτοδίκως, φέρει τα δικαστικά του έξοδα.

67 Η GrafTech Iberica SL, παρεμβαίνουσα πρωτοδίκως, η οποία συμμετέσχε στην προφορική διαδικασία χωρίς να έχει ζητήσει την καταδίκη της Επιτροπής στα δικαστικά έξοδα, φέρει τα δικαστικά έξοδά της.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (έκτο τμήμα) αποφασίζει:

1) Απορρίπτει την αίτηση αναιρέσεως.

2) Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή φέρει τα δικαστικά έξοδά της και καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα των Bilbaína de Alquitranes SA, Deza, a.s., Industrial Química del Nalón SA, Koppers Denmark A/S, Koppers UK Ltd, Koppers Netherlands BV, Rütgers basic aromatics GmbH, Rütgers Belgium NV, Rütgers Poland sp. z o.o., Bawtry Carbon International Ltd, Grupo Ferroatlántica SA, SGL Carbon GmbH (Γερμανία), SGL Carbon GmbH (Αυστρία), SGL Carbon, SGL Carbon SA, SGL Carbon Polska S.A., ThyssenKrupp Steel Europe AG και Tokai erftcarbon GmbH, συμπεριλαμβανομένων των εξόδων που αφορούν τη διαδικασία ασφαλιστικών μέτρων στο πλαίσιο της οποίας εκδόθηκε η διάταξη του Αντιπροέδρου του Δικαστηρίου της 7ης Ιουλίου 2016, Επιτροπή κατά Bilbaína de Alquitranes κ.λπ. (C-691/15 P-R, μη δημοσιευθείσα, EU:C:2016:597).

3) Το Βασίλειο της Δανίας, η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας και το Βασίλειο των Κάτω Χωρών φέρουν τα δικαστικά έξοδά τους.

4) Η GrafTech Iberica SL και ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Χημικών Προϊόντων φέρουν τα δικαστικά έξοδά τους.

(υπογραφές)